

Seat No. : _____

AU-121

May-2016

B.Com., Sem.-II

**CE-102 : Fundamentals of Banking – II
(Banking)**

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) બધા જ પ્રશ્નો ફરજિયાત છે.

(2) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.

1. એકમ બેન્કિંગ સમજાવી, તેના લાભા-લાભ સવિસ્તાર સમજાવો. **14**

અથવા

ભારતમાં બેંકોનું માળખું સવિસ્તાર સમજાવો.

2. બેંકર-ગ્રાહકની વ્યાખ્યા આપી, બેંકર-ગ્રાહક સંબંધના સામાન્ય લક્ષણો સવિસ્તાર સમજાવો. **14**

અથવા

બેંકર-ગ્રાહકના સંબંધનો અંત આવતા સંજોગો જણાવો.

3. સહકારી બેન્કનો અર્થ આપી, સહકારી બેન્કોનું ત્રિસ્તરીય માળખું સવિસ્તાર સમજાવો. **14**

અથવા

ભારતમાં રાજ્ય સહકારી બેન્કોની કામગીરીનું મૂલ્યાંકન કરો.

4. બેન્કિંગ ક્ષેત્રે કોમ્પ્યુટરનો ઉપયોગ સવિસ્તાર સમજાવો. **14**

અથવા

A.T.M.નો અર્થ આપી તેના ફાયદા તથા મર્યાદાઓ વર્ણવો.

5. નીચેના વિધાનો લખી તેની સામે (✓) કે (X) ની નિશાની કરો :

14

- (1) અમેરિકા એકમ બેન્કિંગનું શ્રેષ્ઠ મોડેલ છે.
- (2) બેંક શબ્દની ઉત્પત્તિ જાપાનીજ ભાષાના શબ્દથી થયેલ હતી.
- (3) ભારતીય બેન્કિંગ માળખામાં R.B.I. સર્વોચ્ચ સ્થાને છે.
- (4) ગ્રાહકનું મૃત્યુ થયા પછી પણ બેંકમાં ખાતું ચાલુ રહે છે.
- (5) ખાતું બંધ થયા પછી ગ્રાહકના ખાતાની માહિતી બેંકર બધાને આપી શકે છે.
- (6) ગ્રાહકના આદેશના માનવો તે બેન્કની ફરજ છે.
- (7) ભારતમાં સહકારી બેન્કોનું માળખું ચોરસ આકારનું છે.
- (8) ભારતમાં સહકારી પ્રવૃત્તિની શરૂઆત 1904માં થઈ.
- (9) સહકારી મંડળીમાં રાજકારણ બિલકુલ જોવા મળતું નથી.
- (10) પ્રાથમિક સહકારી ધિરાણમંડળી ખેડૂતોને સીધું ધિરાણ આપે છે.
- (11) ક્રેડિટકાર્ડમાં બે પક્ષકારો સંકળાયેલા હોય છે.
- (12) A.T.M. એટલે ઓટોમેટિક ટેલર મશીન
- (13) બેન્કોમાં કોમ્પ્યુટરાઈઝેશનના કારણે રોજગારીમાં ઘટાડો થયો છે.
- (14) ચેકબુકમાં ખાતા નંબર લખેલા તૈયાર આવે છે.